

ВІД ЦЕНТРУ ВИКОНАВЧОГО КОМПІТЕТУ

ДО ВСІХ ВІДДІЛІВ, ТОВАРИСТВ І ПОДИНОКИХ ЧЛЕНІВ ТОВ. УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИХ ДІМ.

Товариші і Товаришкі!

Всього 10 днів лишилося до місяця листопада, який є місяцем допомоги українській робітничо-фермерській пресі в Канаді. Такою пресою є "Українські Робітничі Вісті", "Робітниця" і "Фармерське Життя". Широко обороняючи робітничо-фермерські інтереси в Канаді, ця преса одночасно обслуговувала і обслуговує нашу організацію.

Коли ми хочемо говорити з центру до наших відділів і товариств, ми говоримо до них через нашу пресу; кожен котрийсь з відділів нашої організації хоче висловити свої думки перед цілою організацією, він робить це через свою пресу; всім оголошення, повідомлення ведеться через пресу; ріжні організаційні питання, дискусії над ріжними справами організації, також ведеться в пресі. Одним словом преса відіграє дуже велику роль в житті нашої організації.

За це ми мусимо відламати свій пресі. Цю відплату не треба розуміти так, наче-б ми, працюючи в листопаді для нашої преси, платили їй тим за її службу для нас. Такої бізнесової справи між нашою організацією, а нашою пресою, не існує. Коли-ж ми допомагаємо своїй пресі фінансово, то робимо це тому, щоб втримати її при житті, добре знаючи, що вона й на далі буде служити нашої організації. Буде служити тому, що наша організація складається з робітників і фермерів, а наша преса є робітничо-фермерська.

Що-ж ми маємо зробити в місяці листопада для своєї преси? Маємо зробити те, що робили минулими роками в місяцях листопаді і травні. Маємо повести завзяту активну кампанію для здобуття нашої пресі тисяч нових передплатників і пресового фонду. Для цього всі члени відділів ТУРФДім разом з членами й членками інших робітничо-фермерських організацій повинні поєднати свої місцевості в кампанію хата від хати. Драмспівгуртки повинні улаштувати в місяці листопада цілий ряд представлень і концертів в користь нашої преси. На цих підприємств хай виступлять промовці і широко поєднать робітничо-фермерський публіцистичний значіння преси і чому працюючі повинні читати і підтримувати ту пресу, яка боронить їхні інтереси. Ви, товариші і товаришкі, маєте досвід з минулих років і більше менше знаєте, як краще перевести кампанію допомоги своїй пресі в місяці листопада. А найкращий зв'язок може взяти з програми кампанії вінніпегських товаришів і товаришок, яка була поміщена в минулому числі "Українських Робітничих Вістей".

Ще одна важна справа: самою працюю в користь своєї преси в місяці листопада не обмежуйтеся. Кампанію в користь преси сполучіть разом з кампанією за придбанням членства для своїх відділів на місцях. Працюючи для своєї преси, одночасно працюйте і для Товариства Українських Робітничо-Фармерський Дім. Збільшайте його членство! Поруч з розвитком нашої преси повинна розвиватися і наша організація. Приєднуючи нових передплатників, приєднують також членів і членкинь для Товариства Українських Робітничо-Фармерський Дім.

Пояснюйте в легкій і зрозумілій формі робітникам і робітницям, фермерам і фермеркам своїх місцевостей, що їх місце в робітничо-фермерській організації. Зробіть листопадю кампанію — ударною кампанією по цій Канаді! Заговоріть про це на сторінках своєї преси, заговоріть так, щоб ваші слова почули всі українські робітники й фермери цієї Канади!

Оживіть організаційно-освітню працю в відділах і товариствах ТУРФДім. Розворушіть ваші освітні комітети, а якщо таких у вашому відділі нема, то сформууйте їх і заставьте до активної праці. Оживіть драмгуртки, хор і мандолінові оркестри. Повесть справу так, щоб ваша організація на місці охопила своєю працею іде культури життя, а тоді побачите, яким скорим кроком ви поступите вперед.

Винишіть всі непорозуміння в організації, залишіть дрібнені особисті справи. Злучіть свої сили солідарно в великій організаційно-освітній праці. Зробіть це саме тепер, на початку зимового сезону! Зробіть це саме тепер же й тому, що вороги працюючих по цілому світі спільно лучать свої сили і не дивлячись на свою малочисельність, вони легко розбивають нас неорганізованих і неспівданих. Але вони розбивають свої голови, якщо робітники поставлять їм дружній організований опір.

Товариші й Товаришкі! Дружно підніміть в листопаді клич: Всі на допомогу своїй пресі! Всі за зміцнення і поширення своєї організації! Всі вперед до кращого майбутнього!

Ц.В.К. ТУРФДІМ.

ВИЩИЙ ОСВІТНИЙ КУРС.

Деякі прийняті апликанти запитують листовно Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДім, що їм брати з собою на Вищий Освітній Курс, тоб-то, які книжки, музичні інструменти, бланкети і т. ин.

Центральний Виконавчий Комітет в своему останньому об'їзді до всіх тих відділів і товариств, від яких прийнято курсантів на кошті організації, пояснює, що повинні курсанти взяти з собою на В.О.К. Однак на цьому місці ще раз зазначимо. Кожний курсант повинен в силу можливості привезти з собою, якщо має, такі книжки:

По українознавству: підручки граматики, української літератури і історії; підручніки всевітньої історії; загальної географії; політичного економії; історії робітничого руху; співу й музики.

Коли деякі курсанти не мають таких відповідних підручниць, то вони зможуть набути їх в Вінніпегу. Коли-б де-хто з курсантів думав купувати підручніки зараз в своїх місцевостях, то краще вже їх купити в Вінніпегу, бо пожадані було-б, щоб у всіх курсантів були однакові підручніки. А це вирішиться вже тут разом зі вчителями.

Побажаним є, щоб курсанти, привезли з собою мандоліну, а хто має, той й скрипку. Котрі з курсантів не мають власних інструментів, то легко зможуть їх набути в Вінніпегу, навіть за дешевшу ціну, чим десь у малому містечку. Але повинні мати відповідну суму грошей на такий інструмент.

Поза цим, курсанти повинні заосмотритися в одежу на час курсу, або мати бодай відповідну суму грошей, щоб себе одіти. Бо одежа і її прання — це на кошті курсантів. Що-ж до постелі, то В.О.К. найшов приміщення у меболюване і цим нема чого клопотатися, бо все буде готове. В тому приміщенні будуть мешкати всі, що придуть на організаційний кошті, так само й всі ті, які забажають, щоб придуть на власний кошті. А ми певні того, що для всіх курсантів буде вигідним так само мешкати разом, як і разом вчитися, бо, по перше, вони будуть в сталому контакті зі своїми товаришами; по друге, їм дешевше обійдеться помешкання й їда.

Ось це є більше менше наші вказівки курсантам. На жаль, треба на цьому місці зазначити, що як прийняти курсанти, так і відділи, яких повідомлено про прийняття курсантів з їх місцевостей, не справляються як слід. На дивлячись на те, що в листах до відділів і курсантів Ц.В.К. виразно домагався негайного повідомлення про те,

чи вони їдуть, велика більшість курсантів і відділів мовчать. Центральний Виконавчий Комітет вже й в газеті зивав тих курсантів, щоб подали негайно відомість. Коли-ж це за пару днів від таких курсантів не наспіють повідомлення, то Ц.В.К. відкине їх затвердження і прийме на кошті організації курсантів з інших місцевостей. Отже ті курсанти, які до цього часу не повідомили ще Ц.В.К. про своє рішення, перчитавши це, нехай повідомлять нас телеграфічно, коли не хочуть втратити свого привілею і потім варіанти.

Тож візьміть, товариші курсанти, собі це на увагу. Коли ви збираєтеся на В.О.К., то вчитесь перш всего бути точними. Бо після цього будемо судити про вашу активність і розуміння товариської дисципліни та організаційних обов'язків. Ще пару слів до тих відділів і товариств, що довають за першу і другу рату на В.О.К. Товариші, не занедбуйте цієї справи. Не чекайте, поки збереться більшість. Беріть примір з відділу ТУРФДім в Ріджайні! Тамошні товариші і товаришкі не чекають, аж їм до цента буде предложений рахунок, вони знають, що їм потрібна школа, а для її утримання потрібні фонди. І відділі в Ріджайні дав вже на В.О.К. 120 доларів.

Так само час подумати про сплачення коштів подорожжю делегатів на VI з'їзд ТУРФДім тим відділам, які ще довають. Інакше Ц.В.К. не дістане тих грошей, які деякі відділи пожегчували на В.О.К. за той суми.

Нині подаємо виказ наспівших датків на В.О.К. до ЦЕНТРАЛЬНОГО ВИКОНАВЧОГО КОМПІТЕТУ ТУРФДІМ.

Тімміс, Онт.
Дорогі Товариші!
Засяло Вам почтовим переказом \$21.00, які призначено на Ваш Відділ як другу розкладку на Вищий Освітній Курс.

Ми тримаємо старої привітання: "Хто зараз дає, той дає в дає".
З товариським привітом,
В. Макларі, секретар-скарбін.

Замітка Ц.В.К.
Відділ ТУРФДім і відділ Жіночої Секції в Тімміс до цього часу вже заложили на В.О.К. \$19.50 і приривають дальше працювати в користь В.О.К.

Савт Поркюпайн, Онт.
Дорогі Товариші!
Висламо Вам почтовим переказом на суму \$7.75, які вплинули на Вищий Освітній Курс з розіграшки подарованого т. Павуком лапшонка до голінки.

З товариським привітом,
М. Павук, секр-скарбін.

Кічнер-Ватерло, Онт.
Дорогі Товариші!
Засяло Вам від нашого відділу

почтовий переказ на суму \$14.50, з чого прору зачислити решту до 1-ої розкладки на Вищий Освітній Курс \$4.50, а \$10.00 як другу розкладку на В.О.К.

В нас зараз робиться дальні заходи, щоб заробити найбільше фонди для цього важкого діла.
З товариським привітом,
В. Антонюк, секретар-скарбін.

Кемсек, Саск.
Дорогі Товариші!
Посламо Вам почтовий переказ на суму \$6.50, як другу розкладку на Вищий Освітній Курс.

В короткому часі постаравома вислати більше.
З товариським привітом,
І. Мудраков, секретар-скарбін.

Етсонвік, Онт.
Дорогі Товариші!
Присмо обернути нашу належність за кошті подорожжю нашого делегата на VI з'їзд ТУРФДім в сумі \$26.00 на Вищий Освітній Курс, бо знаємо, що як самі робітники не допоможуть увести для себе школу в життя, то ніхто інший це за них не зробіть.

З товариським привітом,
М. Герчук, секр-скарбін.

Саскатун, Саск.
Дорогі Товариші!
Помимо того, що жіночий відділ в Саскатуні вже дав свою першу розкладку на Вищий Освітній Курс, яку висламо було разом з мужьким відділом, то ми що так важко справу віднесли на інших місцевих зборах і ухвалили вислати від жіночого відділу \$10.00 на рахунок нашої другої розкладки, якої ми ще не отримали.

Розуміючи вагу В.О.К., наш відділ і на далі буде старатися збирати доходи на наш робітничий університет.
З товариським привітом,
Відділ Ж. С. ТУРФДім,
О. Кобзей, секретар-скарбін.

Едмонтон, Алта.
В "Укр. Роб. Вістях" була поміщена перша розкладка на Вищий Освітній Курс від відділу ТУРФДім в Едмонтоні в сумі \$53.50, але не було заголо, що в тих грошах була також і перша розкладка відділу Жіночої Секції в сумі \$12.00. Так просимо цю дорогою спростувати помилку.

З товариським привітом,
Відділ Жіночої Секції.

ПОШИРЕННЯ ХАРКІВСЬКОГО ІНСТИТУТУ НАРОДНОЇ ОСВІТИ.

Рада Народних Комісарів України визнала за необхідне відкрити при Харківському Інституті Народної Освіти в 1925—26 р. — факультет підготовки для підготовки висококваліфікованих робітників політосвіти.

СВІТОВІ ВЧЕНІ В ХАРКОВІ.

Будучи в Ленінграді на 200-літньому ювілею Російської Академії Наук, проф. Яворський запросив від імені уряду України закондонних вчених відвідати Україну. Кілька членів прибули на Україну, між ними чеський академік Мурка і італійський професор Севері.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

3 поля науки і техніки

ЗАГАДКА ЖИТТЯ І СМЕРТІ.
Англійські газети подають цікаві відомості про дослідів двох лондонських учених, що працюють над розгадкою життя й смерті.

Ці вчені доводять, що земля кора руйнує людський організм. Причина такого впливу — радіоактивні речовини землі. 70 років такого впливу на людину мають таку-ж силу, як вплив смертельної для організму дози радіо для людини.

КОЛУМБІВ РУКОПИС.
Коли переглядали 26 тисяч томів бібліотеки Браннівського університету в Злучених Державах, зовсім випадково знашли рукопис Христофора Колумба. Це — петичія, що він її адресував 1494 р. Фердинандові та Ізабеллі Еспанській. Рукопис знайдено в політурках одної книжки.

"ЛЮДЕ АБО ІЛЮЗІЯ".
Величезний успіх мала в Німеччині й нині робить сензацію в лондонському Колізею нова фільма: "Люде або Ілюзія". Це плястично-кольорова фільма. Людські портрети та ріжні предмети проєктується на екран так, щоб дати всю ілюзію живих людей; звичайна-ж рухомою картина цієї ілюзії не дає.

ПРИЧИНА ЗЕМЛЕТРУСІВ.
Давніше вважали, що землетруси бувають від того, що під землею збирається пара, а справді вона — тільки чинник самого вулкану; головно-ж причина руйнівних підземних вибухів — у хемічних утвореннях водяного газу, що й чинить руйнівницькі землетруси.

ПРИЛАДДА ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ ЕМОЦІОНАЛЬНИХ РУХІВ.
Два німецьких вчених — Брунцілов і Левенштайн виготовили приладдя, що показує научно поскільки кожний емоціональний рух, кожне почуття впливає на наш м'язи. Невеличкі барабанчики приладдя, що крутаються, сплучуються з головою, грудьми, руками, ногами особи і на цих барабанчиках провадиться запис — лініями, поки особа спокійна. Коли-ж її схвилюють стукотом, або вимовити над вухом у ньої дороге чи неприємне ім'я, то моментально лінії перериваються і виходять яксь зигзаги, криві. Цей прояв збентеження зовсім не залежить від воли людини. Приладдя Брунцілова і Левенштайна може мати велике значіння для лікування невротів та для викриття симулянтів, а також злочинців.

ВСЯЧИНА

Розділив по половині. — Недавно в Шігаго суд дав розділ О. Шаєрові з його жінкою, присудивши, щоб всі хатні меблі були розділені по половині між чоловіком і жінкою.

Прийшовши з суду, Шаєр взяв підку, порізав всі меблі по половині, включаючи і ляно, образи, картини і половину відослав свої розведеній жінці, а половину лишив собі. Жінка відтак подала його в суд за знущення меблів, але суддя сказав, що чоловік поступив після закону.

Каже, що не буде літа. — Герберт Браун, вашигтонський метеоролог заповідає, що через сілдуочі — два роки, 1926 і 1927, не буде літа і світові засоби збіжжя будуть zagrożені.

Чому люде не ходять до церкви. — Кентенберський єпископ, голова англійської церкви, заявив 1,000 попам на зібранню в Лондоні, що люде перестають ходити до церкви тому, що поли виголошують нещкі проповіді.

Гей, отці духовні, підтягайтеся!

Стабілізація по-польськи. — За час від січня до половини вересня в Кракові забкнотувався трет флірт. У того в септ 9, в лютому 11, в березні 17, в квітні 18, в травні 24, в червні 21, в липні 25, в серпні 25, а в першій половині вересня 30.

Пішли наші в тору.
Добрі богомольці. — В Арабії, в Малій Азії, ще досі існують невідлїнитво, а спеціально в новоутвореній державі Геджас. Там ловають дівчат в неволю ті, що приїзджат до Мекки молячись на гробі пророка Магомета.

Страшна статистика. — За останній рік в Індії згнуло в лазурах тигрів 1,174 осіб, в вовків 419, в леопардів 409, в медведів 82, в слонів 41, в гієн 19. Найбільше людей згнуло від укушення ідовитих вужів, бо аж 19,867.

За той сам час вбито 1,706 тигрів, 5,202 леопардів, 2,799 медведів і 1,743 вовків.

М. ПРЧАН
В обороні робітничо-селянських героїв Мельничука і Шеремети

Можливо, що пан Д. Д. Лещинин дійсно з виду знав т. Мельничука, хоч в це я маю повне право сумніватися тому, що 1) за останніх 3—4 роки життя т. Мельничука я жив з ним дуже близько, бачився чи не кожного дня і такого чоловіка, як Д. Д. Лещинин ніколи не зустрічав і 2) раз пан Лещинин відважується подавати неправдиві відомості про розстріляних товаришів, то я маю право сумніватися і в його "знайомство" з т. Мельничуком взагалі.

Вперше, випадково, познайомився я з Д. Д. Лещинином з сторінок "Українського Голосу" ч. 40 з 7 жовтня 1925, де була надрукована його стаття "Гризь Москви". І хай уривок цієї статті буде знайомством й усіх читачів моєї статті.

Пан Д. Д. Лещинин у відповідь "Укр. Роб. Вістям", що Петлюра, як український патріот при допомозі армії Пласудського нищив і грабував в 1920 році Україну, заявляє:

"Великий патріот. Так. Се правда. Йому честь і слава! Його честь, мов кришталю йма, леле кожон Українець, а кожда мати-Українка впоже любов до свого імени в душу своєї малесенької дитини. Він не скривив душі..."

Думаю, що це цілком вистарчає для знайом-

ства. Вистарчає тому, що нині нема ані одного чесного й здорово думаючого Українця в світі, навіть з бущих однодумців Петлюри, аби так висловлювався про Петлюру, чого рішуче збанкротогованого, нетактичного, політично малограмотного, зарозумілого на себе і випадкового політика. Найкращим доказом цього є те, що навіть між протирядянською українською еміграцією в Західній Європі, він, в останніх роках, не зміг створити хоч-би фіктивного своого чи то "політичного фронту", чи "блоку".

БРЕХЛИВИ ЖИТТЕЛИСИ Т. МЕЛЬНИЧУКА І ШЕРЕМЕТИ.

Будемо йти по порядку. Починаймо перш усього з життя, а не з смерті т. Мельничука і Шеремети. Пан Д. Д. Лещинин пише в своїй статті між иншим таке:

"Щоб більше запінати шановного читача з діяльністю поглядах і брехню тугншій більшішків, я коротко перебіжу біографію полягик.

Бл. п. С. Мельничук, уроджений дия 19 грудня 1898 р. в селі Падіках, пов. Коломия, а П. Шеремета уроджений 22 січня 1897 року в Пукові, пов. Рогатин. Обидва були абсолютними середніх шкіль. Поступили охотниками до У.С.С. в часі світової війни і по скінченню офісьської школи були іменовані старшинами. Брали участь в бо-

ях проти Ляхів в складі Галицької Армії, а по переході тої за Збруч в 1919 році воявали з більшішківми. По розпаді У. Г. А. Мельничук прилучився зі своїм відділом до повстанчої ватаги Шенеля, котрий оперував в районі Жмеринки, де брав участь в боях проти Денікіна і більшішків. Потім захорів на тиф і по перебуттю недуги вернув до галицького полку, котрий був на службі (як гарнізонна охорона) в більшішків, але його як "неблагогонадозного" здемобілізавано в січні 1922 року, потім він заробляв собі на хліб приватними лекціями. Шеремета-ж попав в полон до Денікіна, а коли йому вдалося втекти, добився до Жмеринки до 1 бригади У.С.С. де був командантом сотні, пізніше командантом 2-го курія галицького полку. Коли більшішківки розформували той полк, не пішов служити більшішківки, хоч йому пропонувало, але поступив на службу до української гімназії в Бердичеві, як учитель української мови й літератури".

ПРАВДИВИЙ ЖИТТЕЛИСИ.
Поминаючи це, що т. Мельничук мій шкільний товариш і односельчан та що ми з диточих літ виростили разом, поминаючи й це, що від його аступу в ряди Укр. Січ. Стрільців (Усуєсівів) 1916 року ми були в одному полку аж до 1920 року і оба були старшинами 1-ої бригади У.С.С. — я в цьому випадку користуюсь життєписом списаним перед смертю в чортківській тюрмі 11. листопада 1922 року оборонцями — Українцями проф. дром В. Старосольським і дром Бараном. Одна копія цього життєпису була передана дром Старосольським львівський "Землі й Воли", яка опісля переслала його мені до історичної збірки про розстріляних товаришів.

Степан Мельничук

уроджений 19. грудня 1898 р. в Падіках, пов. Коломия, син залізничодорожного будника. До гімназії ходив в Коломиї і Львові. Матуру здав 1916 р. у Відні. В квітні 1916 р. вступив

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ПРЧАНА
КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вишла з друку? Якщо немає її ви самі, або ваші знайоми, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не гартуйте вартості навіть тоді, як ви перчитаете її. Це довшя повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаете, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перчитаете до кінця.

Письменик М. Прчан сам пережив війну і вірно опікує всі ті страшні події в старому краю. Читачи "Карпатська ніч" ви рівночасно багато вчитесь і то в найбільш приступній формі, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах.

КУПИТЬ, А НИКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОВСЛЮДИЮТЕ СКРІЗЬ ШО КНИЖКУ.

Вислаються книжки за попередним надісланим грошею. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ. Замовлення з грішми посиляти на таку адресу: Ukrainian Labor News Cor. Pritchard & McGregor Winnipeg, Man (Далі буде.)